

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Tulsgigor az iskolákban.

Két czikk.

I.

Az iskolai évnék elérkeztünk a végére. Mindenfelé most folynak az évi záróvizsgálatok. A diákok most küzdik át a legnehezebb évszakot.

Ezekben a hetekben kell próbáját adniok annak, hogy az iskolai év során mit tanultak, s mennyiben szaporították ismereteiket és növelték tudásukat, s általában mennyiben szélesbült látókörük.

És ugyancsak e hetekben teszik próbára a professzorok is, hogy a tanítványok képességének és tudásának megmérésénél tudják-e a helyes mértéket alkalmazni, s ezen művelet végrehajtása rendén eleget tudnak-e tenni az *Igazság* követelményeinek.

Szerintünk ez utóbbi funkcionának a teljesítése sem kevésbé lényeges dolog, mint az, hogy a tanítványok mennyiben állják ki a próbátételt.

Nem szándékozunk mi a tanári kart elfogultsággal, vagy pártoskodás és részrehajlással vádolni. Ilyen ítéletmondáshoz a konkrét tényeknek az ismerete szükséges.

Egy dologban azonban a konkrét esetek mérlegelése nélkül is mondhatunk ítéletet és ez az, hogy igen sok professor az évszóró vizsgálatok alkalmával bizonyos hamis (nem mondom: beteges) ambíció által sarkaltatva a diákok feleletének és tudásának *tulsgigora* megítélésében igyekszik megkülönböztetni magát azoktól, a kiktől az a vélemény, hogy általában nem alkalmaznak szigorú mértéket.

Egyik-másik professor bizonyos kedvteliséssel veszi alkalmazásba a *szigort*, abban a hitben lévén, hogy a jó, az igazi professor csak az, a ki tud is, akár is szigorubb mértéket alkalmazni a — kelletténél.

Hát engedelmet kérünk: a professorok e nemü ambíciójának a kielégítése egyáltalán nem viszi előbbre a tanügyet és nem szolgálja azt a célt, melyet az iskolázástól úgy a szülők, mint az állam várnak.

Nem mondjuk mi azt, hogy a tanulókkal szemben a professorok minden esetben *elnézők* legyenek akkor, a mikor a tudásuk mérvéről tanúbizonyságot tesznek, ámde épp úgy elítéljük a *tulsgóság szigort*, a mely a legtöbb esetben csak azt eredményezi, hogy a tanulót elkedvetlenítse s azt a

vágyat elfojtsa benne, a mely arra sarkalná, hogy ismeretkört — némi bátorítás mellett — fokozott buzgósággal tágiítsa s magát a tudásban előbbre vigye.

E tekintetben nagyon sok konkrét esetre lehetne hivatkoznunk. Nemcsak mi, hanem általában nagyon sokan tudnak arról, hogy igen sok tanuló ifjunak a haladását akasztptta meg a professorok tulsgigora, holott méltányos megítélése tudásuknak csak fokozná bennük a tudásvágyat az ismeretszerzés után és élesztené kedvüket a komoly tanuláshoz.

Ezenkívül sok esetre lehet hivatkoznunk olyanokra is, a mikor a professorok tulsgigora egyes, nyilván ambíciózus tanulót az elkecserecsnek ama fokához juttatott, a hol az *életet dobta el magától*, csak azért, mert a hite szerint *igazságtalanság* történt vele.

Ezek a sajnálatos esetek az utóbbi időben nagyon is elszaporodtak. És ennek dacára sem a professorok, sem a közköztársaság kormány, vagy más iskolafentartó testületek nem vették maguknak a fáradságot arra, hogy ezeknek az elszaporodó öngyilkosságoknak okai és a professori tulsgigor közt az *összefüggést* megkeressék és levonják belőle a megfelelő konzekvenciákat.

Hallottunk mi erre vonatkozólag éppen professorok részéről véleményt, a mely azt tartalmazza, hogy az *ilyen okból* öngyilkosságot elkövető tanuló amugy sem vált volna hasznára, vagy előnyére a társadalomnak, ergó okosan cselekedett, ha eldobta magától az életet, a melyet úgy sem tudott volna megbecsülni, s a saját életét a társadalomra nézve becsessé tenni.

Hát mi tisztelettel hajlunk meg a professorok vélekedése előtt, de ezt a véleményüket nem csak nem osztjuk, sőt ellenkezőleg, csak kárhóztató ítéletet mondhatunk felette.

Egy dolog ugyanis bizonyos és ez az, hogy egyik tanár sem tekintheti magát *csalhatatlannak*, s egyik sem jogosult arra, hogy a maga itélő képességének csalhatatlanságot követeljen.

A professor éppen úgy tévedhet a tanítvány tudásának megítélésénél, mint a hogy a tanítvány a legtöbb esetben nem tud a maga tudásáról kellő bizonyítékok szolgáltatni a professorra részére.

Ilyen körülmények között a professorok *tulsgigora* egyáltalán nem indokolható.

mal; minden rend és rang, minden nemzetiség és felekezet képviselőtében? Mert nekem úgy tetszik, hogy rég ideje és messze földön egy koporsót ennyi igaz részvét, ily őszinte fájdalom nem vett körül... Megmondom, Titeket, mindnyájunkat nem az ő hirtelen halála döbbsentett meg, benne nem csak az embert siratjátok, hanem siratjátok az ő egyéniségében kidomborodott legszebb emberi erőnyeket, a férfiu jellem nagyságát, a — fájdalom — pusztulóban, gyérülőben levő magyar nemesi osztálynak egy követésre méltó typusát; a szeretni, áldozni, bér nélkül dolgozni, kitüntetés nélkül fáradozni tudó; szépeit, igazért lelkesedő, gáncs nélkül való lovagias férfiu, a ki becsületben élt s a becsületért villámgyorsan, tragikus módon halt meg...

Ha a szent könyvből akarnék fölötted, kedves halottunk, jelöget fölvenni, Pál apostolnak, a hit mindhaláláig hiv bajnokának e szavait venném föl: „Mindenekben mindeneknek kedveskedem, nem keresvén a magam hasznát, hanem sokaknak hasznukat, hogy megtartassanak.” Igen, Te mindeneknek kedveskedél. Ma a hiszelges simaságával, az érdekek simogatásával és a manap oly divatos magadalkalmazásával, oh nem; de igen szinarany tisztaság jellemed, lelked egyeneségével, őszinte, nyílt igazságszeretettel, mindenekben segíteni kész jó sziveddel, önzetelen s önhasznodat nem tekintő közmunkával.

Hiszen csak rá kell mutatnom e szomorúságában, némaságában is hangosan beszélő gyászszeregre és ez minden ékesszólásnál hangosabban hirdeti hazánknak, anyaszentegyházának, szűkebb körü vár — és egyházmegyéjének, legszűkebb körü családjának, rokonságának és őszinte barátjainak, hogy *Putnoky Domokosban* nagy, igen nagy vesztességünk van.

Atyánkfiai! Mondjátok e pereczben, midőn

A helyes, a megokolható tanítási elvnek ellenkezőleg éppen azt kellene elfogadni, hogy a tanulók tudásának megmérésénél a professorok részén a méltányosság és az igazság követelményei nyerjenek érvényesülést és ne engedtséssé alkalom egyes professzorok beteges ambíciójának a tanügy és az élet rovására történő kielégítésére, a minthogy bizonyos dolog az, hogy az ilyen ámbícióknak kielégítése a valóságban rendszerint a mondott eredménynyel jár.

A kiegyezés válsága.

Budapest, június 7.

Széll Kálmán miniszterelnök ujra Bécsben van, hogy a kiegyezés megoldását siettesse.

Bécsben a kompromisszumra vonatkozólag felmerült indítványok napról-napra szaporodnak. Ezek között foglalt helyet az is, mely szerint az új bankszervezet létesítése mellett a magyar kormány megengedné, hogy ha Ausztriával 1904-ig nem jönne létre a a rendes vámszövetség, vagyis a vámközösség felbomlása esetén, a bank minden, az új szervezetbe felvett tulszolgálatról önként felszabadíttatik. Továbbá a magyar kormány beleegyezik abba, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés lejárásiának ideje elválasszassék a nemzetközi szerződések lejárásiának idejétől, a mi csak azzal a feltétellel képzeltethető el, ha Ausztriában már most parlamenti uton létesítik a kiegyezést.

Ez az utóbbi azonban csak a bécsi körök ábrándja, mert hiszen ilyenbe nem mehet bele a magyar kormány. Hiszen ezzel szolgáltatná ki magát Magyarország Ausztriának.

Mint a M—g értesül, Széll tegnap két óra hosszat volt kihallgatáson ő felségénél és ezen szokatlanul hosszú audienecián nagy részletességgel számolt be a képviselőház június 2-iki ülésének lefolyásáról és az ezen ülés után a különböző pártférfiakkal folytatott konferenciákról.

Ő felsége döntése a miniszterelnök előterjesztése felett ma semmiesetre sem következik be. Ez csak a legközelebbi napokra várható.

Érdekes, hogy ma az osztrák Reichsrath jobboldali pártjainak végrehajtó-bizottsági ülésén, a melyen a jobboldali párokból kikerült miniszterek is jelen voltak, Thun viselkedése oly ember benyomását keltette, mint a kinek ügye jól áll.

Osztrák képviselők beszéltek, hogy csakis kompromisszum lehetséges és hogy a legköze-

lebbi napok ezt a kompromisszumot megfogják érlelni.

A kompromisszum módozatairól elterjedt különböző verziók közt a legujabb az, a mely az osztrák-magyar bank tervezetét felmondásra alapítja, akként, hogy a Monarchia mindkét állama bármelyikének módjában állhasson a banknak adott szabadságot bármikor felmondhatni. Ennek a kissé érthetetlen módusnak részletei felől hiányzik minden bővebb adat. De mint érdekes novum felemelést érdemel.

Tegnap délután négy órakor megjelent a bankasséi magyar palotában Goluchovszki gr. külügyminiszter és Széll miniszterelnökkel konferált.

A Vörös-Kereszt Egylet

Kolozsvár városi választmányának 1898. évi jelentése.

Egy vaskos füzetben számol be a Vörös Kereszt Egylet kolozsvári választmánya 1898 évi működéséről.

A jelentés eleje Erzsébet meghalt királyné emlékének van szentelve.

Ezután következik a legfontosabb része, a titkári jelentés, melyből közöljük a következőket:

Fényes bizonyítékul annak, hogy a legfelsőbb királyi kegy, azoknak érdemeit is méltatja, kik áthatva az emberszeretet legszentebb és magasabb érzelmétől, kitartó szorgalommal, rendkívüli buzgalommal és odaadással munkálnak a vörös-kereszt érdekében itt Kolozsváron, ő Felsége gr. Schweinitz Gyulánét, a vörös-kereszt egylet kolozsvári választmánya társelnökét I. oszt. Erzsébet renddel. Incebdy Sámuelné, választm. buzgó tagját II. oszt. Erzsébet renddel és dr. Brandt József igazgató főorvost miniszteri tanácsosi ezim és jelleggel tüntette ki.

Választmányunk örömmel és küldöttségileg üdvözölte kitüntetett tagtársait.

A múlt év április havában megürlt alelnöki tisztségre választmányunk egyhangulag gr. Lázár István urat, Kolozsvármegye alispánját választotta meg, ki azt szívesen elfogadta. Ezen szerencsés választással egyletünk egy ügybuzgó, komoly ambíciójú és sokoldalú tájékozottsággal bíró alelnököt nyert.

Erzsébet-Mária kórház. Mielőtt választmányunk kórház intézményének 1898 évi működéséről beszámolnánk, kötelességünknek ismerjük a t. közgyűlésnek jelentést tenni azon újabb építkezésről, melynek tervéről múlt évi közgyűlésünkön szözlünk.

A ki ma a vörös-kereszt egylet kolozsvári választmányának külmagyar-utcai telkére betekint, csak örvendetes meglepetéssel láthatja azon előnyös változásokat, melyek ott történtek.

A telek közepén ott diszeleg, (a mi eddigi viszonyainkhoz képest) az impozáns új, nagy pavillon, kertől körülvéve. Egész belső beosztása legmodernebb s minden

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

igényt kielégítő. Egy részében a belső berendezés is készen van s most van a felszerelés folyamatban, mely már előbb befejezést nyert volna, de időközben a régi földszintes épület teljes átalakítása vált szükségessé. Egyrészt, mert kórházi czélra nem volt alkalmas, másrészt a diszes, új pavillon mellett már nem állotta meg helyét azon rozoga, alacsony szobákkal beosztott épület.

A telek végében folyó Szamos partján egy csinos, kies épület emelkedik, szintén új; ez a fürdő pavillon, egyben vizgyógyászati czélokra is.

Mindezeket látva, ismét csak elismeréssel és nagyon hálás köszönettel kell lennünk választmányunk azon buzgó tagjai iránt, kik e remek alkotás körül nagy érdemeket szereztek maguknak. Ezek között különösen kiemelendő azon nemes érzelmű férfiu, ki bámulatos kitartással és sok irányú tájékozottsággal vezeti vörös-kereszt kórházunk minden ügyeit s ki eszünkbe juttatja egyik nagy és böles írónk e mondását: „hogy tevékenységünknek sikere legyen, arra mindenképp előt az szükséges, hogy cselekedeteink fontosságáról meg legyünk győződve; csak így lehet eredményeket előmutatni.” E férfiu Brandt József dr. igazgató főorvos ur. Ő, midőn e kórház építésének eszméjét megemléttette, már előre megvolt győződve a sikerrel.

Hozzá hasonló animozitással és páratlan ügybuzgalommal tevékenykedik ez ügyben is, nagyon tisztelt társelnökünk gr. Schweinitz Gyuláné, ki iránti őszinte elismerésünk jeléül, örömmel fogadtuk az igazgató főorvos azon ajánlatát, hogy az új építmény az ő nevet viselje, aminthogy annak homlokzatán „Ilona pavillon” olvasható. Továbbá nagyon tisztelt elnökünk gr. Bánffy György, ki mindinkább fokozódó érdeklődéssel viseltetik ez intézmény fejlődése iránt s legjobb akaratu támogatásának nem egy ízben adta tanujelét.

Építkezési czélra kegyesek voltak adakozni:

Gr. Bánffy György	500 frt.
Br. Wessellényi Miklósné	500 frt.
Szabó József	250 frt.
Dr. Molnár Sándor ifj.	100 frt.
Továbbá a következő pénzintézetek:	
Kolozsvári takarékp. és hitelbank r. t.	50 frt.
Erdélyi bank- és takarékp. r. t.	50 frt.
Kereskedelmi bank	20 frt.
Kolozsmegyei Takarékpénztár	10 frt.
M. leszámítoló és pénzváltó bank	10 frt.

Alapítványokat tettek:

1. Gr. Schweinitz Gyuláné 1000 frt.
2. Kolozsvári jótékony Nőegylet „Dr. Pataky Dániel szegény betegeket segélyző gyógyalap” törzsvagyonaiból 2000 frt. ágyalapítványt.

Ugyisintén gr. Teloki Károly is megengedte, hogy 1896. június 22-én boldogult neje Mikó Mária grófné emlékére tett 5000 korona értékű alapítványa az új kórházi pavillon építésére felhasználtsék azon feltétel mellett, hogy alapító levélben jelzett feltételek betartassanak.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 7.

Putnoky Domokos emlékezete.

(Elmondta M.-Erdelen jun. 3-án Lénárt József.)

Itt, a Mezőség kellős közepében, hol dus lombozatu erdőben oly szegény a vidék. — úgy tetszik az én mélyen megrendült lelkemnek, mintha erdő sühogását, benne zugó szél moraját hallanám.

Ugy van! Drága jó barátunk! A Te váratlan halálod híre, jó szived kiontott vére és — oh, mily korán — megnyílt sírod lehelle, ime, egy igazán élő, egy könyek záporától áztatott, egy messzi földet ide szorult sóhajának szelétől zugó, morajló erdőt — tisztelő, gyászoló, sirató véreid, társaid, barátid egész erdejét varázsolta ide.

Oh, de mintha minden moraj, sóhaj és könyzapor zuhogásán keresztül, a sötéten hullámzó erdőből leginkább egy hang hallszané felénk; páriát vesztett bus gerlének szívét tépő bugása; életlátszó sirató jó és hü nő zokszava: „Hagyjatok békét énnekem, hadd kesergessem magamat sirással; nagy, mint a tenger, az én bánatom, mert keserűséggel illetett engemet az Ur, az ő haragjának napján.” De hallok én — az Urnak nemcsak sirására, de vigasztalásra is küldött szolgálja — az Isten akaratián megnyugó keresztyén nő ajkairól egy másik, egy égből sugallott hangot is: „Megnemulok, oh én Uram Istenem és nem panaszkodom, mert Te cselekedted ezt; legyen nekem a Te tettséged szerint!”

Hát mi és Ti, megdöbbsentően szomorú gyülekezet, miért gyűltünk, gyűltetek ide kis hazarészünk minden részéből ily nagy szám-

mal; minden rend és rang, minden nemzetiség és felekezet képviselőtében? Mert nekem úgy tetszik, hogy rég ideje és messze földön egy koporsót ennyi igaz részvét, ily őszinte fájdalom nem vett körül... Megmondom, Titeket, mindnyájunkat nem az ő hirtelen halála döbbsentett meg, benne nem csak az embert siratjátok, hanem siratjátok az ő egyéniségében kidomborodott legszebb emberi erőnyeket, a férfiu jellem nagyságát, a — fájdalom — pusztulóban, gyérülőben levő magyar nemesi osztálynak egy követésre méltó typusát; a szeretni, áldozni, bér nélkül dolgozni, kitüntetés nélkül fáradozni tudó; szépeit, igazért lelkesedő, gáncs nélkül való lovagias férfiu, a ki becsületben élt s a becsületért villámgyorsan, tragikus módon halt meg...

Ha a szent könyvből akarnék fölötted, kedves halottunk, jelöget fölvenni, Pál apostolnak, a hit mindhaláláig hiv bajnokának e szavait venném föl: „Mindenekben mindeneknek kedveskedem, nem keresvén a magam hasznát, hanem sokaknak hasznukat, hogy megtartassanak.” Igen, Te mindeneknek kedveskedél. Ma a hiszelges simaságával, az érdekek simogatásával és a manap oly divatos magadalkalmazásával, oh nem; de igen szinarany tisztaság jellemed, lelked egyeneségével, őszinte, nyílt igazságszeretettel, mindenekben segíteni kész jó sziveddel, önzetelen s önhasznodat nem tekintő közmunkával.

Hiszen csak rá kell mutatnom e szomorúságában, némaságában is hangosan beszélő gyászszeregre és ez minden ékesszólásnál hangosabban hirdeti hazánknak, anyaszentegyházának, szűkebb körü vár — és egyházmegyéjének, legszűkebb körü családjának, rokonságának és őszinte barátjainak, hogy *Putnoky Domokosban* nagy, igen nagy vesztességünk van.

Atyánkfiai! Mondjátok e pereczben, midőn

szívem a tiétekkel együtt vérzik, hol vegyek szót a méltó bucsuzásához; kinek, kinek fájdalomát, vesztességét tolmácsoljam első sorban a mindenét vesztett hitvesé mellett, e nagy gyűlekezetből, vagy az általuk képviselt hazafi, polgári, társadalmi és egyházi intézményekből?

Nem adok, nem veszek elsőseget; csak azt mondom kedves halottunkra: „Mindeneknek, mindenekben egyaránt kedves voltál, nem keresvén a magad hasznát, hanem sokakét, hogy megtartassanak.”

A költő azt mondja: „Két dolog van, melynek minden ember előtt szentnek kellene lennie: a haza és a vallás.” Előtted kedves barátunk mindkettő szent vala.

És itt, a te koporsódnál bátran merem kiáltani: *Eecce homo!*

Ti jó öreg hazafiak, politikusok, gazdák, magyar nemesek! Kik még részt vettek a hazának karddal, vérral való védelmében, ha ilyeneket láttok, mint ő volt, nyugodtan hajthatjátok le fejetekeket, mert ime ma is még vannak, kik kard helyett ekével védik, szorgalmas, józan és egyszerű gazdálkodással, életmóddal foglalják vissza az ösők vérével megszerzett, megszentelt földet, kik nem keresik a hivatalokat, a magasak közegeit, kik nem változtatják meg kitüntetéséért elveiket, hanem szolgálják a hazát zajtalan egyszerűségben, derék munkával és becsületben. Ti pedig ifju nemesek, kövessétek az ő példáját!

Ti jó öreg egyházért, vallásért, hitért buzgólkodni, tenni, áldozni tudó pátronusok kurátorok és egyháztagok! Kiknek apáitok üldöztetést szenvedtek hitükért, de egyik kezükben az általuk épített templomok kulcsával, a másikban karddal irták nyevöket a kis-csinny Erdély, magyar alkotmányt és lelkiismereti szabadságot védő történetébe, kik máig hiven építgetitek, véditek, javíthatjátok

a ránk maradt templomokat, iskolákat, nyugodtan hallhattok meg, mert miként ő vala, még ma is vannak, kik nem abban találják nemességüket, hogy másokat lenézzenek, miveltségüket, hogy a vallást, annak hajlékait, szolgálát, s ha a kor divaja úgy hozza, magát a mindenható Istent is türes göggel mellőzzék, hanem az ősiség mellett alázatosságot, a miveltség mellett istenfelismeret, a földi vagyon mellett az áldozat készség és jó cselekedetek lelki, erkölcsi kincsét hordják ajkukon és szívükben... Ti pedig ifju nemesek, kövessétek az ő példáját!

Ime, ez a Te *lelki képed*, oh korán elhunyt drága emberünk, feledhetlen barátunk! A legjobb, a leghivebb férj, a legszeretőbb rokon, jó barát, az Isten házáért buzgólkodó, vallásos kedélyű egyházi főgondnok, Kolozsmegye büszkesége, a függetlenül, igazán szabadelvűen gondolkozó hazafiak egyik vezére, reménye, a szorgalmasan munkáló magyar nemes-gazdának mintaképe, a maga és barátai becsületéért élő, halni tudó lovagias férfi.

És most vegyétek karjaitokra és bocsássátok le földi részeit, a hazának az ő nemese szíve által itt megszentelendő földjébe! Zárjátok szívetekbe emléket mindenek, kik őt míg élt, szeretették, tisztelték. Vézró szívű hűnő, közel és távoli rokonok, barátok, nemes vármegye tisztsege, képviselöte, birnokossága, elvtársak s végül ti olyakat vesztett görényi ref. egyházmegye gondnoki, lelkeszi és tanító kara, egyházai, hivei! Hajtsátok meg fejetekeket, öntsétek legforróbb könnyeteket legjobb emberetek koporsójánál! Mondjátok: Isten veled!

Oh nemes barátunk, jöltevének, vezérünk! Nem sok ösökkel dicsekvő pajzsd le-hajló koronája teszi gyászoltá sírodat; nem külső fényed, rangod sugározza be emlékedet; hanem három igazi nemtő könnyezi és őrzendi nyugodt helyedét és ez: a *családi*

szereket, a haza és a vallás nemtője. Legyen álmod csendes, emlékezed áldott. Isten, Isten veled!!

Hilary.

— A „Tövises és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: **AMICA.**

XIII.

(Folytatás.)

(23)

Ezek közül akármelyik jó hatással lenne Hilaryra. Szegény gyermek, milyen szomorú és kimagyarázhatatlan ez az ő betegsége és milyen erős és egészséges szokott volt lenni.

— Én is azt gondolom, — válaszolá Lady Kilmore sohajtra — hogy nem ő az egyedüli fiatal leány, a ki az egészséget és erejét elvesztette. Félék, hogy a waldhomie levegő nem jó neki.

— A hugod gyors felgyógyulására jó kívánataimat viszed magaddal — mondá Lady Ardean.

És aztán jóakaratu, barátságos szavakkal elváltak.

XIV.

Kevés látogató ment a kis csendes tengerparti Weldhom városba és ott az idegenek kényelmes elhelyezkedése korlátozott volt, de mérsékelt árakért lehetett szobákat kapni. Ott nem volt divatos sétatér, nem voltak nagy, fényes hotelek; a vendégek a tengeri levegőért mentek és nem azért, hogy divatos kosztümjüket mutogassák.

Egy februáriusi reggelen e csendes kis városba jött három idegen, a kik kiadó lakások után tudakozódva, Pilgrimméhez lettek utasítva. Azt tartották, hogy Weldhomban

Hirdetések.

Sz. 1702—1899.

513. 2—3.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott igazgatóság részére 1899. július hó 1-től 1902. évi június hó végéig szükségelendő lucz-fenyő deszkák biztosítása iránt versenytárgyalást tart.

A kolozsvári m. kir. dohánygyár telephelyre szállítandó száraz — a lehetőségig göröcsnéküli faanyag körülbelül évi mennyisége:

500 db. 13 mm. vastag 21.1 cm. széles 3.8 mtr hoszu puhafadeszka	
400 " 13 " " 26.3 " " 3.8 " " "	
250 " 13 " " 31.6 " " 3.8 " " "	
700 " 20 " " 21.1 " " 3.8 " " "	
250 " 20 " " 26.3 " " 3.8 " " "	
1000 " 20 " " 31.6 " " 3.8 " " "	
100 " 35 " " 32 " " 3.8 " " "	
100 " 40 " " 29 " " 3.8 " " "	
550 " puhafa lécz és	
150 " pallódeszka 50—32—380	

Vállalkozni szándékozók szabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel az ajánlott árak szerint esedékes pénzösszegnek megfelelő öt (5) százasoknyi bánatpénzről, mely készpénz vagy biztossítésként elfogadható értékpapírnak bármely m. kir. adóhivatal által feltehető helyezéséről szóló pénztári nyugtávánnyal ellátott, kellően lepecsételt írásbéli ajánlatukat **foljó évi június hó 22-én délelőtt 10 óráig** ezen igazgatóság főnöki irodájában annál bizonyosabban nyújták be, mivel a később érkező vagy távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítandó faanyagok egy darabja után kívánt egységár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő úgy az árlejtési, mint az általános szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az árlejtési valamint az általános szerződési feltételek ezen igazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1899 június 2

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

A gyergyói járás főszolgabírójától.

Sz. 2776—1899. sz.

521. 1—2.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye gyergyói járásához tartozó 4600 lelket számoló Győ-Várhegy és Győ-Salamás községekben a körjegyzői állás Győ-Várhegy székhellyel üresedésbe jöven, annak betöltésére ezenel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik a szóban levő, 400 frt évi fizetéssel, 95 frt utazási és 70 frt irodai átalánnyal, természetbeni lakással, valamint a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. trv. czikk 6. §-ában előírt képzettségüket, honosságukat és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **foljó évi június hó 30-áig bezárólag** adják be.

Gyergyó-Szt.-Miklóson 1899 Juniús hó 1-én.

Nagy Tamás,
főszolgabíró.

Sz. 341—1899

517. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bhunyadi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bhunyadon székelő Kaotaszegi takarékpénzár végrehajtónak Ginszka Togyer s társai o. bikali lakosok végrehajtást szenvedők elleni 76 forint követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a bhunyadi kir. járásbíró, területén levő s végrehajtást szenvedett nevén álló o. bikali I. rész 145. sz. tjkvbeli A + I. rsz. a. egész ingatlanra 42 frt, a 234. sz. tjkvbeli A + I. 2. rsz. egész ingatlanra 422 frt, a 234. sz. tjkvbeli A + I. rsz. egész ingatlanra 8 forint, a 247. sz. tjkvbeli A + I. rsz. egész ingatlanra 78 frt, a 248. sz. tjkvbeli A + I. rsz. egész ingatlanra 34 frt, A II. rész 50 sz. tjkvbeli A I 2. rsz. és a 226. sz. tjkvbeli A + I. rsz. egész ingatlanokra 91 frt, illetve 104 frt, az I. rész 41. sz. tjkvbeli A I. 4. 5. 7—13, 15—19 rsz. és a II. rész 232 sz. tjkvbeli A + I. sz. ingatlanról Ginszka Togyer jutalékára 152 frt illetve 217 forint 32 kr. becsértékben — mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899 évi június hó 24 ik napján d. e. 10 órájától kezdve O. Bikali község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Bhunyad, 1899 évi május hó — napján.Gruber,
kir. ajbíró.

Angelotti „Variete társulata“ az „Ujvilág“-ban!

Vendéglős: PFERSCHY FERENCZ.

!! A meggyőződés bizonyíték !!

Angelotti Mariska először Kolozsvárt, a jelenkor legjobb átváltozó művésznője 7 féle változásban.

Jászay Kamill először Kolozsvárt, felülmúlhatatlan magyar schansonett parodista.

Roland Robert magyar salon humorista bámulatba ejtő hangszer imitációval.

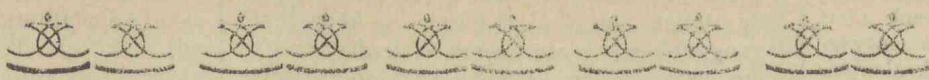
The Brolhas Orelli először Kolozsvárt, ikeriai játék egyvelegükkel.

520. 1—1.

Elismert legjobb magyar társulat csakis szolid családi műsorral!!

Továbbá fellepte még 16 speciálitásnak. Belépti díj 50 kr. Szíves pártfogásért esd

Angelotti Vilmos igazgató.

Elsőrangú hazai gyermek és életbiztosító intézet, solid, megbízható és kellő helyi ismerettel bíró

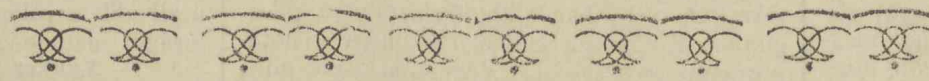
üzletszerző hivatalnokot

511. 3—3.

alkalmaz **magas fixum és jutalék mellett** Kolozsvár és vidéken leendő működés céljából.

Nyugalomba vonult katonatisztek, közhivatalnokok és kellő intelligenciával bíró iparosok előnyben részesülnek és a **szakmában nem járatosak kellő kiképezést** nyernek.

Ajánlatokat „A. B. C.“ alatt a lap kiadóhivatala közvetíti.

Megbízható, gyakorlott, becsületes és munkás segédet keresek.

Ajánlatokat Szászvárosra kérek küldeni a képzettség megjelölésével. Bizonyítványokat csatolni kell, akár eredetben, akár másolatban. Bizonyítvány nélküli ajánlkozásra nem is válaszolok.

519. 1—3.

Antóni Sándor, mérnök.

Bernáth Ede Sándor

kerékpár újdonságok

raktára és javító műhelye Kolozsvárt,

(Vashidnál)

Telefon 412

516 1—00

A legjobb szénsavas vasas gyógyfürdő Erdélyben

„HOMOROD.“

Főváda tart június 14-től szeptember 2-ig.

E fürdő Udvarhely megyében a sz. udva helyi vasút-állomástól 16 kmtr. távol 3 havasi kristályos patak szelvényében, egy fenyves erdőktől dusan körülvevő szelvényes szép völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas vasas ivó gyógyforrása, melynek vize sápadtság, vérszegénység s ezen alapuló idegbetegségek esetében, valamint a légző és emésztő szervek hurutjainál biztos hatású kellemes üdítő ital, van 2 rősi és 2 férfi tágas, hideg uszodája és egy gőzfűtővel berendezett több szakszerű kényelmes meleg szénsavas vasas fürdője.

E fürdők jeles gyógyhatásának köszvény, idegszába, ileg gyenge ég eller, de különösen specziális gyógyhatásának női a'hasi bántalmaknál, u. m. petefészek, méh hüvely és hólyag megbetegedéseknél

Mint magaslati gyógyhely — kellemes, egyenletes hőmérséklet fenyőállattal vegyült pormentes levegőjével — versenyez bármely honi fürdővel.

Légkúra gyanánt térdővász, tüdő, mell, hashártya megbetegedések, rekedtség, hörghurut, sápkor, nehéz lélegzés eseteiben biztos gyógyhatású.

Van állandó ujonnan választott fürdő-orvos, most engedélyezett szabályszerűen felszerelt gyógytár, postahivatal.

Távirda 4 kmtr. távolságban Szt. O. álfutuban.

A lakozók ára szolid.

Főbérlet és vendéglős Gáspár Sándor tinek jóbíró, szolid konyhája ismeretes, ő gondoskodik naponta kétszer pontos bérkocsi összeköttetéséről a sz. udvarhelyi vasúti állomással.

Mindennemű megkeresésre és prospektussal pontosan szolgál:

Gáspár Sándor bérlet,

Nagy-Szebenben.

363 4—5

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

Sürgönyezim: Solymosy-gépgyár.

gépgyár- és vasöntőde Kolozsvárt.

Telephon 186.

Készít legújanyosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő **gőzgépeket** a legújabb és legkisebb káros térrrel működő dugattyús vezérművel; gőz- és szíjhajtású szivattyúkat, sajtolókat,

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, **gőz-kazánokat, vízi-kerekeket- és turbinákat;** valamint mindennemű gazdasági gépeket, u. m.: cséplőgépet, járgányokat, rostákat, Trieureket, szecskavágókat stb.

Különös figyelmébe ajánljuk úgy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek **nagyban** gyártott

ekéinket,

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület **öntvényeinket,** u. m.: **oszlopokat, csigalépesőket** stb. stb.Mindennemű gépek és géprészek **jávitását** a legújanyosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő **jótállást** vállalunk el.

Tervezett és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151. 17—*

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.

Szünidőre

falura ajánlkozik magyar német fiatal tanítónő nevelőnőnek!

Levelek „Családias bándsmód“ czimen poste-restante küldendők. 518. 1—3.

Legnagyobb kályha raktár.

Ugy minőségben, mint szépség tekintetében összehasonlíthatatlanok a

Kozel F. József

417. 6 32

féle czég

Kolozsvárt, Unio- (régí belmonostor utca) 7. sz.

Hires kályha kemenczéi.

Asztal és disz-kandallók, továbbá porcelán, majolika és ó-német kályhák, takaréktüzhelyek, fürdő kádak, kemence-fal burkolatok stb.

Minden e szakmába vágó munkálatok saját szerelők által csinosan és jó állás mellett eszközölteinek.

Erdély legnagyobb kályha-raktára.

Telefon 398. szám.

Legajánlhatóbb kályha raktár.

Bernstein padló-fénymáz, Pillanat padló-fénymáz, Email Glasur fehér és színes,

fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenivel kezelhető fénymáz padlók, konyhabutorok és bármiféle fa, vas vagy bádóg házi eszközökre.

Kitűnő mosható festék falra, konyhai öbítő helyeken.

Raktára Gergely Ferencz, Biasini Sándor és ifj. Pera Istvánnál.

253. 8—12

Zenekedvelők figyelmébe!

Ziterát addig ne vegyen senki, amíg a Menzenhauer és Schmid-féle Guitar-Ziterákat nem látta!

Amerika bámulatos technici találmányával lepte meg újra a világot. És a zenekedvelők pártján lelkesedéssel ostromolják az összes európai államokban és körületekben elhelyezett GUITAR ZITERA társaságot. A Zitera hangjegyei már magukban foglalják a gyakorlati oktatást is annyira, hogy teljes zeneismeret nélküli egyének is egyszerű magyarázat után képesek lejátszani minden darabot.

Magyarországi, illet e Budapesti székének jóvágyásából a midőn szerenczés lehetett itt helyben Kolozsvárt egész Erdélyre kiterjedőleg Zitera termemet berendezni, felkértem a n. érd. közönség szíves érdeklődését. Raktáromon több száz Zitera áll a n. é közönség rendelkezésére és bámulatos olcsó ártól eltekintve, egyszerű mint termemet a kor igényeinek teljesen megfelelőleg ingyen oktatásra is berendeztem.

390. 8—26.

Egy Zitera ára 13 frt. Részletfizetésre 16 frt.

Egy évig a fölünk vett Ziterákat ingyen hangozhat.

Kiváló tiszteltet!

Menzenhauer és Schmidt

Kolozsvár, belmagyar-utca 25. szá n.

Ügynökök helyben és vidéken magas jutalékkal fölvetetnek!